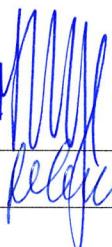

Apstiprinu

PIKC LLMDV

direktore

2020.gada

J.Auziņa

Izstrādāts saskaņā ar MK 2010.gada 10.augusta
noteikumu Nr.749 2.pielikumu

DDI – 34 – 2020

Darbam ar adīšanas iekārtu (adāmmašīnu)

1. Vispārējās darba aizsardzības prasības

1.1. Nosacījumi darba izpildei:

1.1.1. Darbos ar adīšanas iekārtu (turpmāk tekstā “iekārta”) darbu drīkst uzsākt personas:

- kuras ir iepazīstinātas ar ievadinstruktāžu un konkrēto iekārtu ražotāja noteiktajām lietošanas prasībām un nosacījumiem;
- kuras atrodas mācību vai darba attiecībās ar iekārtu turētājiem;
- kuras iepazīstinātas ar elektrodrošības, ugunsdrošības un pirmās palīdzības sniegšanas instrukcijām;

1.1.2. pēc sākotnējās instruktāžas nodarbinātais uzsāk darbu un atkarībā no pieredzes un darba rakstura strādā pieredzējuša tiešā darba vadītāja uzraudzībā, līdz apgūst drošas darba metodes un paņēmienus, kā arī aprīkojuma lietošanas prasības;

1.1.3. Personas, kuras nav instruētas un apmācītas darbā ar iekārtām, patstāvīgi darbu ar iekārtām veikt nedrīkst.

1.1.4. Atkārtotu instruktāžu veic sākotnējās instruktāžas apjomā ne retāk kā reizi gadā, bet nodarbinātais-audzēknis mācību iestādē – **reizi 6 mēnešos**.

1.2. Darba veida raksturīgās īpatnības; tehnoloģisko procesa un iekārtu bīstamās zonas:

- 1.2.1. Darbs ar iekārtu - sēdus pozīcijā, sasprindzinātu redzi, kakla muskulatūru;
1.2.2. Iekārtu bīstamo zonu norobežojums.

1.3. Veselībai kaitīgie un bīstamie darba vides riska faktori:

- 1.3.1. Iekārtu, instrumentu u.tml. aprīkojuma rotējošās, kustošās daļas;
- 1.3.2. Elektriskās strāvas iedarbība;
- 1.3.3. Materiāla (diegu) putekļi;
- 1.3.4. Traumatisma faktors;
- 1.3.5. Elektrisko iekārtu bojājumi, elektrotraumas;
- 1.3.6. Nepietiekams apgaismojums (normatīvais līmenis – 750 lx);
- 1.3.7. Nepareizi organizēta darba vieta vai darba izpildes kārtība;
- 1.3.8. Fiziskā slodze: piespiedu poza, periodiska smagumu noturēšana, lokālo muskuļu sasprindzinājums, paaugstināts redzes sasprindzinājums.
- 1.3.9. Plaukstas – rokas vibrācija.

1.4. Kolektīvie (KAL) un individuālie aizsardzības līdzekļi (IAL)

- 1.4.1. Iekārtu sazemējums;
- 1.4.2. Atbilstošs apgaismojums;
- 1.4.3. Drošības zīmes (ugunsdrošības zīmes, evakuācijas zīmes pārsienamie līdzekļi u.c.);
- 1.4.4. Aizsargapvalki;
- 1.4.5. Darba apgērbs **bez** brīvi krītošām detaljām, aksesuāriem, kas var traucēt, tikt ierauti adīšanas procesā;
- 1.4.6. Darba apavi stabili, uz zemiem papēžiem;
- 1.4.7. Gari mati **nedrīkst** būt brīvi krītoši, tiem jābūt sasietiem vai sastiprinātiem drošam darbam.

1.5. Ugunsdrošības prasības

- 1.5.1. Neaizkrāmēt evakuācijas ejas;
- 1.5.2. Zināt un ievērot ugunsdzēsības instrukcijas prasības;
- 1.5.3. Nodrošināt brīvu pieeju pie ugunsdzēsības līdzekļiem.

1.6. Elektrodrošības prasības

- 1.6.1. Zināt un ievērot elektrodrošības instrukcijas prasības;

1.6.2. Pirms darba uzsākšanas, vizuāli pārliecināties par iekārtu elektrodrošību, nestrādāt ar iekārtu, ja redzams barošanas kabeļa bojājums, neizmantot bojātu kontaktdakšu vai rozeti;

1.6.3. Darba iekārtas, ierīces un instrumentus izmantot tikai ražotāja paredzētajiem darba nolūkiem; neatstāt darbojošas elektroierīces bez uzraudzības;

1.6.4. Aizliegts patvaļīgi veikt iekārtu jebkādus remontdarbus vai pārbūvi;

1.7. Kārtība, kādā ziņo par iekārtu bojājumiem

1.7.1. Par jebkurām iekārtas bojājuma aizdomām ziņot tiešajam darba vadītājam, neuzsākt vai pārtraukt darbu;

1.7.2. Ja nav iespēja paziņot tiešajam darba vadītājam, tad ziņo darba aizsardzības speciālistam vai iestādes vadītājam;

1.8. Kārtība, kādā ziņo par nelaimes gadījumu

1.8.1. Par notikušu nelaimes gadījumu tūlītēji ziņo tiešajam darba vadītājam;

1.8.2. Izauc neatliekamo palīdzību, zvanot **113** vai glābšanas dienestam **112**;

1.8.3. Noformē aktu atbilstoši normatīvajiem dokumentiem;

1.8.4. Ziņo atbildīgajām institūcijām (darba inspekcijai – pie smaga nelaimes gadījuma).

1.9. Atbildība par darba drošības instrukciju (DDI) neievērošanu

1.9.1. Par darba devēja/mācību iestādes darba drošības instrukciju neizpildīšanu, pārkāpumiem atkarībā no pārkāpuma rakstura un sekām, kas radušās pārkāpuma rezultātā, saskaņā ar iestādes IKN un LR likumdošanu, iestādes vadītājs piemēro savas kompetences ietvaros paredzēto atbildības veidu.

2. Darba aizsardzības prasības uzsākot darbu

2.1. Ar iekārtu pareizas iedarbināšanas secību katrai konkrētai iekārtai iepazīstina atbildīgais tiešais darba vadītājs;

2.1.1. pirms iedarbināšanas pārbaudīt vai visas iekārtas aizsargdetājas un norobežojumi ir vietās, vai nav acīmredzamu bojājumu;

- 2.2. Uzsākot katru darbu ar iekārtu, pārdomāt tā izpildes drošību, ievērot veicamo darbu izpildes secību/kārtību;
- 2.3. Strādājot ar iekārtu, nenovērst uzmanību uz blakus lietām;
- 2.4. Veicot darbu grupā, saskaņot savu rīcību ar pārējo nodarbināto rīcību;
- 2.5. **Aizliegts** patvaļīgi demontēt iekārtu bīstamo zonu nožogojumus un aizsargdetaļas;
- 2.6. **Aizliegts** pieskarties kustībā esošām iekārtas detaļām;
- 2.7. Iekārtu apkopi veikt tikai pēc tās pilnīgas apstādināšanas, izslēdzot iekārtu;
- 2.8. Veikt tikai to darbu, kuram ir apmācīts un iepazinies ar DDI;
- 2.9. Zināt un ievērot darba laika un atpūtas režīmu (reglamentētie pārtraukumi) atkarībā no darba ilguma un slodzes lieluma saskaņā ar iekšējiem darba kārtības noteikumiem;
- 2.10. Izmantot rokas instrumentus un ierīces, ko paredz darba veikšanas tehnoloģija;
- 2.11. Ievērot tīrību un kārtību darba vietā, darba telpās;
- 2.12. Lietot IAL (individuālās aizsardzības līdzekļus) darbā ar iekārtu, ja tādi paredzēti;
- 2.13. Ievērot visas darba devēja izstrādātās darba drošības instrukcijas (DDI), kuras tiešā vai netiešā veidā ir saistītas ar darāmo darbu.

3. Darba aizsardzības prasības, veicot darbu

- 3.1. Drošu darba paņēmienu pielietošana;
- 3.2. Zināt un ievērot adāmmateriālu īpašības;
- 3.3. Darba vietas uzturēšana tīrībā un kārtībā;
- 3.4. Izmantot IAL, ja nepieciešams darba procesa izpildei;
- 3.5. Izmantot palīginstrumentus, ja tie paredzēti darba veikšanai;
- 3.6. Diegu vēršanas, eļlošanas un tīrīšanas brīdī iekārtas elektrodzinējs jāizslēdz;
- 3.7. Iekārtas darbības laikā nedrīkst atvērt, noņemt nožogojumus;
- 3.8. Reizi nedēļā vai pēc nepieciešamības iekārta ir jātīra;

3.9. Jebkura iekārtas bojājuma gadījumā iekārta jāizslēdz un jāziņo tiešajam darba vadītājam;

3.10. Pēc bojājumu novēršanas, iekārtu drīkst iedarbināt tikai ar tiešā darba vadītāja atlauju;

3.11. Darbu beidzot, iekārta jāizslēdz un jāsatīra darba vieta.

4. Darba aizsardzības prasības beidzot darbu

4.1. Izslēgt iekārtu un noslaucīt darba virsmu;

4.2. Novietot darba instrumentus tiem speciāli paredzētajā vietā;

4.3. Sakopt darba vietu un paziņot tiešajam darba vadītājam par visiem darba laikā pamanītajiem trūkumiem.

5. Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās

5.1. Darba pārtraukšana;

5.2. Ziņošana tiešajam darba vadītājam;

5.3. Neatliekamās palīdzības izsaukšana **113** vai glābšanas dienests - **112**;

5.4. Evakuācija.